

גלין מס' 310

שבת ב'-ה'

בס"ד, כ"ב ניסן תשס"ה

ה שבוע בגליון

♦ מלאכת הוצאה - ייחודה על פני יתר המלאכות
♦ מסכת שבת, לפי סדר ההתנהלות ביום השבת
♦ אפיית פת וזריעת זרע - יש הבדל ביניהם
♦ שני חלקי האפיה

♦ 'שבת' - שביתה
♦ איסורי "שבות"

♦ מסכת שבת
♦ לימוד מסכת שבת בסעודת שבת
♦ שבת קודש
♦ ל"ט מלאכות

דבר העורך

מעבדות לחרות

בחג הפסח, במיוחד השתא, שחול המועד מתפרס על פני כל השבוע, העולם היהודי עוצר מלכת. עסקים שובתים, אנשי מלאכה יושבים בביתם, לומדים בבית המדרש, והראש פנוי למחשבות.

אין מחשבה ראוייה יותר, מן השאלה: פסח בניסן על מה ולמה?

הגאון רבי שלום שבדרון זצ"ל, המשיל על כך משל בלתי ידוע, כדי לחדד את השאלה.

מעשה באדם שבנסיבות שונות נקלע לאחוזת פושעים ומרעים, אנשים רעים להשחית. הללו קפצו על המציאה שנפלה לידם והפכוה לעבד נרצע. כל עבודה בזוייה הוטלה עליו, בין לצורך ובין שלא לצורך. השפלות, מבוכות, בזיונות, העלבות, מלקות ומכות היו מנת חלקו מידי יום, עד שהפך לשבר כלי.

בשנותיו הראשונות עוד היה הוזה בלילות על בריחה מן המקום, מבית היה בכוכבים ומהרהר לעצמו, כי אותו כוכב מזריח לעברו כמו גם על בני תמותה אחרים שחייהם מנתהלים למישרין.

עם השנים, מחשבותיו קפאו, הרהוריו התאדו, והוא הפך ליצור מאובן, חסר חשיבה, נטול יוזמה נעדר רצון חיים. כל חלומותיו על בריחה נגוזו זה מכבר, עת סייר לאורך החומות הגבוהות שהקיפו את האחוזה, והציץ ברעדה בקבוצות השומרים שפטרלו סביב.

קשה היה גורלו ומר עד למאד.

לילה אחד תקפה אותו רוח החופש כחלום בלהות.

הוא קפץ מעל מיטתו, חרמש קטן תלה בשמים השחורים והאיר לו את דרכו על פני הגנים המטופחים. כעבור זמן קצר, הוא מצא את עצמו מצידה השני של החומה! אויר קר קידם את פניו, ועוד טרם היה בידו סיפק לחוות את ש הצלתו, נשמעו קולות הלמות צעדים גסים מכל הכיוונים. כלבים פערו לעברו מלענות משוננות, חיצים וקשתות כונו לעברו, והוא אץ רץ, כל עוד נפשו בו, מדרבן את עצמו בזכרונות השבי הנוראים. לשם אני לא חוזר! הבטיח לעצמו באגרופים קמוצים.

כשוך המרדף, הוא התכווץ בפניה קטנה, כיסה את ראשו בסחבה בלוייה, וחשף תנומה קלה, עד שחחול רחוב הקיצו משתנו בלא משים, ונשמתו כמעט פרח. הוא ראה בכל

מסכת שבת היא המסכת הראשונה בסדר מועד, ולא בכדי. שבת קודש שכיחה יותר מכל החגים והמועדים, והיא החמורה בהם. איסורי שבת עונשם סקילה, ואילו איסורי יום הכיפורים עונשם 'כרת' ואיסורי יתר המועדים הם איסורי 'לא תעשה'. זאת ועוד, אין אח ורע למספר ההלכות והדינים שבמסכת שבת. מחמת כל הטעמים הללו, היא מוקמה בראש סדר מועד.

עיקרה של המסכת הגדולה שלפנינו נסוב על פרטי האיסורים בשבת קודש, מדאורייתא ומדרבנן, ותוך כדי כך, כדרכה של תורה, הסוגיות עוסקות בנושאים רבים הנוגעים לכל התורה כולה.

הפרק הראשון במסכתנו, דן באיסור הוצאה מרשות לרשות. תוך כדי הדיון הגמרא עוברת לדון בגדרי ארבע רשויות שנאמרו בשבת, ולאחר מכן המשניות דנות בהרחקות שונות שיש לנהוג מחשש להכשלות באיסורים או לשכחה של מצווה, וכגון, האיסור לחייט לצאת סמוך לשבת כשמחט נעוצה בבגדו, שמא יוציאנה בשבת לרשות הרבים. בהמשך הפרק הגמרא מפרטת את "י"ח דבר" שחכמינו ז"ל גזרו כאשר רבו תלמידי בית שמאי על תלמידי בית הלל. רוב תקנות אלו שייכים לסדר טהרות. הפרק מסתיים בפירוט המלאכות האסורות בערב שבת מחשש שימשיכו לעשותן בשבת, ובפירוט המלאכות המותרות.

הפרק השני עוסק במצוות הדלקת נר בשבת, כאשר אגב כך הגמרא מלבנת את פרטי הדינים של מצוות הדלקת נר חנוכה ותוך כדי כך מובאים סוגיות נוספות בהלכה ובאגדה. לקראת סיום פרק זה נעסוק בהגדרת בין השמשות, ובדינים המיוחדים לבין השמשות. פרק שלישי והפרק שלאחריו, מיוחדים להכנות לשבת, ולאופנים שבהם מותר להשהות מאכלים על האש או להטמינם בערב שבת. מתוך הדברים, הגמרא דנה ביסודות איסור "בישול" בשבת, ובמספר גדרים של איסור "מוקצה".

פרק חמישי נסוב על מצוות "שביתה בהמתו", שכל דבר הנחשב 'משא', אסור לבהמה לצאת עמו בשבת לרשות הרבים. פרק זה גם עוסק בעניינים שונים, כגון, חובת מחאה ועוד. משניותיו של הפרק השישי, "במה אשה", מפרטות את החפצים שהמוציאם בשבת עובר על איסור תורה, ואת התכשיטים אשר נאסרו מדרבנן, מחשש שבעל התכשיט יורידו, יאחזו בידיו וייצאו עמו לרשות הרבים. פרק זה מאגד בתוכו גם מספר סוגיות מענייני סדר טהרות.

הפרק השביעי, פרק "כלל גדול", מונה את שלושה ותשע המלאכות האסורות בשבת, ואת הכללים אשר על פיהם נקבע אימתי העושה מלאכה בשוגג חייב קרבן חטאת, והגמרא עוסקת בשאלה, באלו אופנים מחלל שבת מתחייב שני קרבנות חטאת ויותר. בשלהי פרק זה מוזכרים שיעוריהם של החפצים האסורים בהוצאה לרשות הרבים, כך גם בפרק השמיני. רובו של הפרק התשיעי אינו עוסק בענייני השבת כלל, אלא בהלכות ודינים שנדרשו ב'אסמכתא' מן הפסוקים. בין סוגיות פרק זה נמנית סוגיית "מתן תורה" המפורסמת, ובסוף הפרק הגמרא שבה לעסוק בשיעורי הוצאה.

גם הפרק העשירי עוסק בדיני הוצאה, תוך כדי התמקדות בצורת ההוצאה ובאופן שבו היא אסורה מן התורה. בפרק זה נלמד על המושג היסודי "כלאחר יד", ועל "מלאכה שאינה צריכה לגופה". פרטים נוספים באיסור הוצאה מרשות לרשות מוזכרים גם בפרק אחד עשר, כמו גם העברת חפץ ארבע אמות ברשות הרבים, דינים מיוחדים שנלמדו ממלאכת הלווים במשכן, וכן גדרי הרשויות.

בעזרת ה', כאשר נחצה את מסכת שבת, נסקור את פרקי המחצית השניה של מסכתנו.

לימוד מסכת שבת בסעודת שבת: מעניין לציין מנהג נפוץ בקהילות ישראל, ללמוד

לעילוי נשמת

מרת **ביה מזוז** ע"ה

בת ר' יוסף ושרינה ז"ל

נלב"ע כ' ניסן תשס"א

ת.נ.צ.ב.ה.

הנוצחה ע"י ילדיה שיחיו

לעילוי נשמת

מרת **פראדל גיטל גומבו** ע"ה

ב"ר שמואל ז"ל

נלב"ע כ"ה ניסן תשס"א

ת.נ.צ.ב.ה.

הנוצחה ע"י בנה ידידנו הר"ר שמואל
יצחק גומבו ומשפ' שיחיו-ארה"ב

לעילוי נשמת

הר"ר **זרח פלוק** ז"ל

ב"ר מרדכי ז"ל

נלב"ע כ"ח ניסן תשי"ט

ת.נ.צ.ב.ה.

הנוצח ע"י בנו ידידנו הר"ר **אברהם פלוק** ומשפחתו שיחיו - ת"א

מידי שבת את משניותיה של מסכת שבת, שמונה פרקים בכל סעודה, ובסידורים מסויימים, מסכת שבת נדפסה בצמוד לזמירות שבת. נחתום בדבריו של רבינו ה"חפץ חיים" זצ"ל ל"משנה ברורה" חלק ג': "וכבר העיד בנו הגאון בעל 'אורים ותומים' [רבי יהונתן אייבשיץ] בספרו 'יערות דבש', כי אי אפשר כלל במציאות שינצל מאיסור שבת, אם לא ילמד כל הדינים על בוריים היטב היטב".

שבת קודש

שבת קודש.

מסכת שבת, אשר בפתחה אנו עומדים, עוסקת בדיבר הרביעי של עשרת הדיברות (שמות כ"ז-כ"ח): "זכור את יום השבת לקדשו". ששת ימים תעבד ועשית כל מלאכתך. ויום השביעי שבת לה' אלקיך לא תעשה כל מלאכה אתה ובנך ובתך עבדך ואמתך ובהמתך וגרך אשר בשעריך. כי ששת ימים עשה ה' את השמים ואת הארץ את הים ואת כל אשר בס' וינח ביום השביעי על כן ברך ה' את יום השבת ויקדשהו". מלבד זאת, בכל התורה הוזכרו שנים עשר פעמים על איסור חילול השבת!

יום השבת מאגד בתוכו מצוות עשה ומצוות לא תעשה. **מצוות עשה**: "זכור את יום השבת לקדשו", מצווה עלינו לזכור את השבת, ומצווה זו היא היסוד למצוות קידוש והבדלה. מדברי קבלה למדנו, כי יש מצווה לענג את השבת ולכבדה, כנאמר (ישעיהו נח"ג) "וקראת לשבת עונג לקדוש ה' מכבד וכבדתו...". הלכות רבות נובעות מחובת כיבוד השבת ועינוגה, ביניהן, ההכנות לשבת, הדלקת נרות שבת, סעודות השבת ועוד (ראה רמב"ם הל' שבת פרק ל').

שמירת שבת: איסורי השבת אינם עשויים מקשה אחת. יש מהם שאיסורם נובע מפני היותם 'מלאכה', ויש מהם שעשייתם מוגדרת כהפרת הישבותה'. יש מהם מן התורה, יש מהם שתוקנו על ידי חכמים לאור ציווי התורה, ויש מהם שנגזרו על ידי חכמים כסייג לאיסורי התורה.

ל"ט מלאכות: 'מלאכה' האסורה בשבת, היא אחת משלושים ותשע אבות מלאכות המפורטות במשנה בפרק השביעי של מסכתנו, כאשר לכל אב מלאכה יש תולדות, שהן מלאכות הדומות לאב, כפי שנלמד בגמרא בעזרת ה'.

מלאכות השבת אינן אסורות מפני טרחה ועמל, שהרי יש מהן שאינן כרוכות ביגיעה ובכל זאת העושה אותן במזיד נסקל. במלאכות אלו התורה אסרה על ביצוע 'יצירה' בשבת. אדם המחדש או המתקן חפץ, הרי הוא יוצר דבר מה שלא היה טרם לכן. זו היא 'מלאכה', כפי שחכמינו זכרונם לברכה למדו ממעשה המשכן.

'שבת' - שביתה: אדם מצווה על שביתה בהמתו, על שביתה בניו ובנותיו, עבדיו ושפחותיו הכענים. אדם המפר ציוויים אלו ודומים להם, אינו 'שבות' כנדרש, אף על פי שעבודת בנו או עבדו, אינה מלאכה המיוחסת אליו.

איסורי "שבות": יש מן הראשונים (רמב"ן ויקרא כג"ד, ריטב"א ר"ה לבב, ועיי' רמב"ם הל' שבת פרק כ"א הל' א' וב"מגיד משנה" וב"לחם משנה" שם) המבארים, כי בהוראת התורה "שבתון" (שמות טז/כג), "תשבות" (שמות כג/ב), טמון ציווי שהשבת, וגם המועדים, יהיו ימי מנוחה אשר בהם האדם ימנע מטרחו ועמל, וחכמים הם אשר קבעו אלו פעולות אסור לעשותן. הריטב"א (שם) מוסיף, כי ציווי זה כולל בתוכו את הצורך להבדיל בין יום השבת לימי החול. לפיכך, איסורים דרבנן מכונים "שבות", מפני שהם מבוססים על הוראת התורה 'לשבות'.

הרמב"ם (עיי' הל' שבת פרק כ"א הל' א, פרק כ"ד הל' א') מסווג את תקנות חכמים למספר סוגים. יש שחכמים תקנו, גזרו ואסרו פעולות מסויימות בשבת, כאשר הם נוכחו שפעולות אלו דומות למלאכה אסורה, יש תקנות הנובעות מחשש כי בעקבות עשיית פעולה מסויימת, העושה יגרר לבצע אחריה מלאכה אסורה. תקנות אחרות נתקנו אף על פי שאין בהן טרחה ואין חשש שיגררו למלאכה מחמתן, ובכל זאת אסורים מפני כבוד השבת, כמאמר הנביא (ישעיהו נח"ג), "אם תשיב משבת רגלך עשות חפצך ביום קדשי... וכבדתו מעשות דרכך במצוא חפצך ודבר דברי". מפסוקים אלו למדים, כי אדם אינו רשאי להתעסק בשבת בצרכי ממונו ובעסקיו, ואף לדבר בהם אסור לו. [ראוי לציין, כי תקנות מסויימות אשר טעמן מוגדר על ידי הרמב"ם שהן מביאות לידי מלאכה, מוגדרים בראשונים אחרים כ"טרחה"]. כמו כן, חכמינו ז"ל אסרו לטלטל דברים שאין בהם צורך בשבת, "מוקצה" (עיי' רמב"ם שם סוף פרק כ"ד ופתיחה של ה"משנה ברורה" לסיומן ש"ח).

מלאכת הוצאה - ייחודה על פני יתר המלאכות

המשנה הראשונה של מסכת שבת עוסקת במלאכת ההוצאה, כמו גם הדפים הבאים. איסור הוצאה קובע, כי בשבת אסור להוציא חפץ מרשות הרבים לרשות היחיד ולהיפך. כאשר נעניין ברשימת שלושים ותשע המלאכות האסורות בשבת נמצא, כי מלאכת ההוצאה היא המלאכה ה"ל"ט, ועובדה זו מגבירה את התמיהה המתעוררת בלאו הכי, מה ראה רבי יהודה הנשיא, מסדר המשנה, לפתוח את מסכת שבת במלאכת ההוצאה דווקא, אשר פרטיה ודקדוקיה נשנו על ידו בעוד מספר פרקים. ראשונים ואחרונים רבים דנו בשאלה זו, החל מן הריב"א המובא בבעלי התוספות בגמרתנו, וכלה במהר"ל מפראג והגאון מוילנא. **מסכת שבת, לפי סדר ההתנהלות ביום השבת**: יש ראשונים המבארים, כי מסכת שבת מסודרת החל מערב שבת ועד צאתה. המשנה השלישית של הפרק (א"ב) עוסקת בכך שלא ייצא החייט במחטו בערב שבת, שמא יוציא את המחט בשבת. לאחר מכן המשניות עוסקות בהדלקת הנרות, הטמנת האוכל בערב שבת וכן הלאה. רבי הקדוש חש, כי אי אפשר לפסוק הלכה: "לא יצא החייט במחטו", ללא מתן רקע על מלאכת ההוצאה, ולפיכך הוא החל לבאר את מלאכת ההוצאה (ר"ת בתוס'). הרמב"ם מבאר (בפירוש המשניות), כי מלאכת ההוצאה היא המלאכה השכיחה והרווחת

אדם אויב, ובכל צל, חיה טורפת. **חלפה** תקופה ארוכה עד שעלה בידו להמלט מאיזור שליטתם של הפושעים, להתאקלם במקום מגורים כאחד האדם, ובישבו על אדמתו, תחת גפנו ותחת תאנתו, קבע את יום הבריחה כיום חג ומועד לדורות.

מכרו ואוהבו התפללו, והציגו לפניו את השאלה: יום בריחתך אינו נס ופלא. עדיין רדפו אחריך, היית נתון בסכנת חיים, כלום אין ראוי לחגוג את היום שבו יכול היית לסייר ברחובה של עיר ללא פחד, יום בו סרה ממך מוראה של מלכות.

ידיד, השיב להם, אולי לא סיפרתי לכם את כל הסיפור. באותו לילה, החרמש הקטן האיר לי על חבל הצלה שנתלה מן החומה! כאשר טיפסתי עליו וקפצתי לעברה השני של החומה, המתין לי שם מלך הארץ בכבודו ובעצמו! הוא זה אשר דאג להצילני, הוא ולא שליח, הוא ולא אחר! אמנם, אחר כך עדו עלי תלאות, ייסורים פחדים ונדודים, אך יום חגי מתייחס לכך, שהמלך הגדול הוא זה אשר טרח למעני.

אכן, עם ישראל לא סיים את נדודיו ביציאת מצרים. הם רדפו אחריו, הניסוהו לתוך הים, ארבעים שנה נדדו במדבר, וכאשר הגיעו לארץ, היה עליהם להלחם. ברם, בחג הפסח אנו חוגגים את שלב המהפך בחיי אומתנו. באותו יום הפכנו לעמו של הקדוש ברוך הוא, הפכנו לעבדיו, ועל כך גאוותנו. **אשר** בחר בנו מכל עם, ורוממונו מכל לשון, וקידשנו במצוותיו.

מועדים לשמחה

.....
מעוניין לזכות את הרבים בסיפור מעניין,
או בעובדה מרתקת שניתן ללמוד ממנה מוסר השכל,
מוזמן לפנות למערכת מאורות הדף היומי,
ואנו נפרסם זאת בע"ה בטור זה.
כתובתנו: ת.ד. 471 בני ברק. פקס: 03-570-67-93
mendelson@meorot.co.il
.....
בברכת התורה העורך

פנינים

מידי פעם נפרסם מאמרים דומים, א"י"ה.
לכי תיכול עלה כורא דמילחא
דף ד/א כדבעא מיניה רבא מרב נחמן: היתה ידו מלאה פירות והוציאה לחוץ, מהו להחזירה לאותה חצר? א"ל: מותר. לאחר אחרת, מהו? א"ל: אסור. ומאי שנא? **לכי תיכול עלה כורא דמילחא!** התם לא איתעבידא מחשבתו, הכא איתעבידא מחשבתו.

סגנון תשובה זה נמצא ארבע פעמים בש"ס, ותמיד במענה של רב נחמן (לרבא או לרב דימי) לשאלה "מה ההבדל בין המקרים?" ("מאי שנא?") או "מה נפשך?". בבניאר ביטוי זה, שנאמר על ידי רב נחמן ב"בדירותא" - רש"י, כתב רש"י בסוגיותנו שני פירושים, החלוקים בשורש המילה **"תיכול"**:

פירוש א' (רש"י מזכירו תמיד): **"כשתמדוד"** לי כור של מלח אומר לך טעמו של דבר, כלומר: כשתמדוד ותתן לי כור מלח, אומר לך בתמורה את ההסבר (רש"י חולין יב/א). לפי זה, **"תיכול"** נגזר משורש כ.ו.ל. שעניינו מדידה, גם בעברית ("אלפִים בֶּת יָבִיל", מלכים א' ז'כז; "מִי מֵדֵד בְּשָׁעֶלוֹ מִים?... וְכָל בְּשָׁלֶשׁ עָפָר הָאָרֶץ? וְשָׁקֶל בְּפָסֶל הָרִים?"; ישעיהו מ"ב) וגם בארמית, כגון "קִכְלִיתָא" = מידות (שהתורה נדרשת בהן).

הפירוש השני (שמוכר רש"י רק כאן) מפרש את **"תיכול"** משורש א.כ.ל. **"לכשתאכל"** עליה כור של מלח לא תוכל להשוותם זו לזו. בחי' ר"מ הורוויץ מסביר שהשוואל (רבא) דע שיש חילוק בין המקרים, אלא שלא הרגיש היטב את טעם החילוק, "כמאכל תפל בלי מלח". לכן אמר לו רב נחמן, שכשיאכל כור מלח - ירגיש היטב טעם החילוק!

הזרע בקרקע מתרחשת אחר השבת, הזרע חייב. האם ניתן להקיש בין שתי המלאכות וללמוד מאחת לרעותה? הרש"ש סבור שכן! ולפיכך הוא מסיק, כי כשם שהזרע בשבת חייב, למרות שתוצאת הזריעה מתרחשת לאחר השבת, כך גם המכניס בצק לתנור חייב, אף על פי שהוא נאפה לאחר השבת. וכן להיפך, כשם שהמוציא את הבצק מן התנור טרם אפייתו - פטור, כך גם המוציא את הזרע טרם שהשריש - פטור.

סברה יפה וגם חזקה זו, נמוגה על שולחנו של בעל ה"מנחת חינוך" (מצווה רצ"ח אות י"ד), לאחר שהוא הציב מחיצה גבוהה בין מלאכת זריעה לבין מלאכת אפייה. "אופה" הוא אדם שהבצק שלו נאפה. "זורע" הוא אדם שהכניס זרע לאדמה, באופן שהזרע עתיד לצמוח. יהיה זה בלתי נכון לומר, כי "אופה" הוא אדם המכניס בצק לתנור, אדם זה אינו 'אופה'... לעומת זאת, מלאכת 'זריעה', כך גם מורה שמה, היא זריעת הזרע בקרקע. לכשתבונן בשתי מלאכות אלו, גם נמצא הבדל מציאותי ביניהן, המסייע להמחשת הגדרתו של בעל ה"מנחת חינוך". פעולת האפייה היא מעשה אדם. הוא מכין את הבצק, הוא מכניס אותו לתנור, הוא שולט על החום ועל קרבת הבצק לאש; הוא אופה. לא כן הזרע זרע באדמה, סיים את מעשהו, ומעתה הוא נושא את עינו אל משיב הרוח ומוריד הגשם.

מעתה, איסור מלאכת אפייה כולל בתוכו הן את פעולת הכנסת הבצק לתנור, והן את אפיית הבצק, ואם אחד מהם לא נעשה ביום השבת, האופה פטור. ברם, מאחר שפעולת הזריעה מתמקדת בהטמנת הזרע בקרקע בלבד, אין כל סיבה לגרור את התוצאה, את ההשרשה, אל תוך האיסור. לפיכך, מסיק בעל ה"מנחת חינוך" בדיוק להיפך מן הרש"ש - הזרע בשבת והוציא את הזרע טרם השריש - חייב, ואילו האופה בשבת והבצק נאפה במוצאי שבת - פטור.

קיראו שורה אחת בגמרתנו, כותב בעל ה"אפיקי ים" (ח"ב סי' ד' ענף ג'), ותמצאו עצמכם תמהים על הרש"ש. הגמרא אומרת, כי מאחר שאדם אינו חייב קרבן חטאת, אלא אם כן כל המלאכה שעשה בשבת נעשתה בשוגג, אי לזאת, אם פעולת הכנסת הבצק לתנור נעשתה בשוגג, הוא שכח שהיום שבת, אך לאחר מכן, בשעה שהבצק נאפה בתנור, הוא נזכר שהיום שבת ושוב אינו שוגג, הוא אינו מביא קרבן חטאת.

לכשנעיין קמעא בהלכה זו שבגמרתנו נמצא, כי אפיית הבצק היא חלק בלתי נפרד מאיסור מלאכת אופה, כדעת ה"מנחת חינוך", שאם לא כן, אם אפיית הבצק אינה נדרשת אלא כדי ליצור תכלית להכנסת הבצק, מה עניינו אם בשעת אפיית הבצק הוא היה שוגג או מזיד. אין זאת, אלא שאפיית הבצק היא חלק מאיסור מלאכת אופה, ומשהיה האדם שוגג באותה שעה, אין המלאכה נחשבת כמי שנעשתה כולה בשוגג (ועיי' "אגלי טל" זרע סי' ח', ושו"ת "אבני נר" או"ח סי' נ"ח, שו"ת "חלקת יואב" או"ח סי' י', "משכנות יעקב" סי' קט"ז).

בשורה טובה ללומדי הדף היומי

הופיע "בקיצור" חלק א'

מהדורת "מאורות הדף היומי"

על מסכת שבת, דפים ב' - כ'

סיכומי סוגיות ללימוד וחזרה בצורה קלה ומהירה
ניתן להשיג במשרדינו טל: 03-6164725
כמו"כ ניתן להרשם כמנוי קבוע בטל' הנ"ל

לעילוי נשמת

מרת ריזל קוט ע"ה

בת הר"ר פנחס וצלר ז"ל נלב"ע כ"א ניסן תשנ"ה

ת.נ.צ.ב.ה.

הונצחה ע"י בניה הר"ר פנחס צבי קוט - פ"ת
והר"ר יוסף מרדכי קוט - מלבורן אוסטרליה

לעילוי נשמת

הר"ר מנחם מאנש שניידר ז"ל

ב"ר יהודה ז"ל נלב"ע כ"ו ניסן תשמ"ב

ת.נ.צ.ב.ה.

הונצח ע"י בנו הר"ר משה חנא

שניידר ומשפ' שיחיו - בני ברק

לעילוי נשמת

הר"ר ניסים עגב ז"ל

בן הרב כמוס זצ"ל נלב"ע כ"ה בניסן תשס"א

ת.נ.צ.ב.ה.

הונצח ע"י המשפחה

לעילוי נשמת

הר"ר מיכאל ארדן ז"ל

ב"ר משה ז"ל נלב"ע כ"ה ניסן

ת.נ.צ.ב.ה.

הודעה חשובה
ללומדי הדף היומי

ניתן להשיג את הקונטרס
"מאורות ההלכה"
על מסכת שבת

במחיר מיוחד בסך 6 ש"ח בלבד
במשרדי מאורות הדף היומי

בטלפון: 03-6164725

מאורות הדף היומי לילדים
יצאה לאור

חוברת שינון וחזרה מספר 1

על נושאים מתוך
מסכת ברכות

להזמנת החוברת ניתן לפנות למערכת
"מאורות הדף היומי לילדים"

03-5702544

תקליטור מאורות הש"ס
על מסכת שבת דף ב'-לו'
לצפייה במחשב + MP3

להזמנת תקליטור בעברית חייג:
1-700-500-151 + 972-3-6182267

For English CD's Contact:
1888 5MEOROT (1888 563 6768)
+ 972-3-6182328

Pour les CD-ROM en Français contacter:
01.42.41.14.01
+ 972-3-6168939

פאר סי.די. אויף אנדיש קלינגט:
1888 5MEOROT
+ 972-3-6182267

חדש!

מסכת שבת

דפוס וילנא בסדר חדש

הוצאה מפוארת - בכתב בהיר ברור

כולל "מאורות ההלכה" - פסקי הלכה על סדר הדף

על פי ספר משנה ברורה

לפרטים והזמנות: 03-6164725

בשורה טובה ללומדי הדף היומי

הופיע מסכת שבת חלק א' מהדורת "תלמודי ביד"ר

מדרג ב' עד דף ל"ו

מחש"ס המפואר שבוצעו "מאורות הדף היומי" עם "מאורות ההלכה"

מבצע מיוחד לרגל ההתחלת מסכת שבת - 6 ש"ח כולל משלוח

ניתן להצטרף כמנוי בטל: 03-6164725

למנויים, תרומות והנצחות ובכל ענין
טל. 03-6160657

כתובת המערכת: רח' הרב וגמן 1 (פינת חתם סופר 5) ת.ד. 471 בני ברק טל 03-6164725 פקס 03-5780243
למנוי בזואר אלקטרוני meorot@meorot.co.il